

Broj: 02-01-220/15
Sarajevo, 30.4.2015.

PRIMLJENO: 30-04-2015			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
MI			

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE
N/r Ministra Elvira Kazazovića

PREDMET: Presjek stanja po dostavljenim zapisnicima Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i rezultatima analiza Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo i zapisnicima na dan 29.4.2015. godine

Cijenjeni Ministre,

Kako biste bili pravovremeno i kontinuirano upoznati sa činjeničnim stanjem konstatovanim prilikom inspeksijskih nadzora po vrtićima Javne ustanove „Djeca Sarajeva“ Sarajevo za koje je potvrđeno ili postoji sumnja na zarazu salmonelom, te rezultatima mikrobioloških analiza hrane, površina, predmeta i ruku koje dolaze u dodir sa hranom, a koji su do sada prispjeli od strane Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, obavještavamo Vas slijedeće:

U proteklim danima, u periodu od 22.-28.4.2015. godine, sanitarni inspektori Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije, zajedno sa ovlaštenim predstavnicima Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo obišli su centralnu kuhinju Javne ustanove „Djeca Sarajeva“ Sarajevo smještenu u vrtiću „Dječiji grad“ i vrtiće kako slijedi:

- 22.4.-centralna kuhinja „Dječiji grad“ – izvršen temeljit pregled u vezi primjene svih zakonskih preventivnih mjera na propisnoj upotrebi namirnica i stanju higijene uopće.
- 22.4.-vrtić „Skenderija“ – pregled svih higijensko-sanitarnih uslova u vrtiću, uzeti brisevi radnih površina i unutrašnjosti frižidera, te uzorci hrane od 20.4. (makaroni sa sirom, pavlakom i jajima), 21.4. (legirani špinat) i 22.4. (grašak sa makaronima i mesom).
- 23.4.-centralna kuhinja „Dječiji grad“- zapisnički, a potom Rješenjem od 24.4.naloženo preventivno zatvaranje centralne kuhinje do daljnjeg, te naloženo uposlenicama čajnih kuhinja vrtića u kojima je do tada postojala sumnja na zarazu da urade nalaz na kliconoštvo, naloženo mehaničko čišćenje i externa dezinfekcija svih vrtića.
- 23.4- centralna kuhinja „Dječiji grad“ izvršen pregled manjirki , plehova, dostavnih vozila i kadra koji vrši dostavu hrane, te uzeti brisevi sa ove opreme i naloženi nalazi za kliconoštvo vozačima.
- 24.4- vrtić „Lastavica“- uzeti brisevi sa slavina, dozera za sapune, ruku uposlenika, frižidera, podloge za presvlačenje beba, te tri uzorka hrane. Konstatovane čiste i uredne površine, uredne deklaracije na namirnicama, propisna upotreba dezinfekcionih sredstava. Naloženo uposlenicima da izvrše nalaz na kliconoštvo. Radi preventivnih razloga i zbog toga što 4 uposlenika ima simptome slične simptomima djece koja su se javila na KCUS radi sumnje na trovanje hranom, usmeno je a potom i pismeno Rješenjem od 27.4.2015.godine naloženo privremeno zatvaranje vrtića dok se ne provedu sanitarno-tehničke i protiv-epidemijske mjere za uništavanje uzročnika i prenosilaca zaraznih bolesti.
- 26.4-vrtić „Mašnica“ provjera sanitarno-higijenskih uslova.
- 27.4.-vrtić „Leptirić“, konstatovani uredni higijensko-sanitarni uslovi.
- 27.4.-vrtić „Trešnjica“, konstatovani uslovno uredni higijensko-sanitarni uslovi.
- 27.4.-vrtić „Makovi“ konstatovani uredni higijensko-sanitarni uslovi te upućeni uposleni na ponovni sanitarni pregled.
- 28.4.-centralna kuhinja „Dječiji grad“ uzet uzorak pavlake na dalju analizu.
- 28.4- vrtić „Dunje“-provjera sanitarno-higijenskih uslova.
- 28.4.- vrtić „Šareni voz“- konstatovani uredni higijensko-sanitarni uslovi i uzeta pavlaka na analizu.

-U prilozi zapisnici.

Prema dosad prispjelim rezultatima mikrobiološkog ispitivanja uzoraka obroka, namirnica i briseva radnih površina od strane Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je utvrđeno:

Centralna kuhinja „Dječiji grad“ nalazi mikrobiološke analize mlijeka u prahu, graška sa krompirom i mesom, špinata sa rižom, sirovih makarona, feta sira, svježih jaja, makarona sa sirom, pavlakom i jajima, te manjirki zadovoljavaju (prisustvo nešto više Enterobacter spp u desnom kazanu, prema dobivenim pojašnjenjima, ne smatra se relevantnim).

Vrtić „Skenderija“ - u uzorku **zapečenih makarona sa sirom, pavlakom i jajima i legiranom špinatu** **pronađena salmonela**, uzorak jaja i obroka sa graškom, mesom i krompirom uredan. Prisustvo nešto više Enterobacter spp u unutrašnjosti kazana za hranu ne smatra se relevantnim za predmetnu problematiku.

Vrtić „Lastavica“ - rezultati analize putera i ribe zadovoljavaju.

U prilogu: Izvještaji o mikrobiološkom ispitivanju hrane, predmeta, površina i ruku koji dolaze u doticaj sa hranom

Urađena je i mikrobiološka analiza vode i pokazala zadovoljavajuće rezultate.

U prilogu: Izvještaj i rezultati analiziranih uzoraka vode

Preventivne mjere na suzbijanju daljeg širenja zaraze naložene su Rješenjima Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije od 24.4.2015.godine, 27.4.2015.godine i 29.4.2015.godine kojim je naloženo:

- privremena zabrana rada centralne kuhinje do daljnjeg;
- djeci dijeliti suhu hranu (džem i marmelada) a za ručak instant supu jednog proizvođača;
- zabrana upotrebe namirnica animalnog porijekla do daljnjeg;
- zabrana unošenja hrane od strane roditelja;
- zabrana radnicama koje rade na održavanju čistoće bilo kakav doticaj sa hranom;
- generalno mehaničko čišćenje centralne kuhinje, čajnih kuhinja i vrtića,
- ponoviti sanitarne preglede uposlenika centralne i čajnih kuhinja, vozača, te preporuka svim uposlenicima da jedanput mjesečno urade nalaz na kliconoštvo;
- preventivna zabrana upotrebe prostorija i rad uposlenika vrtića „Lastavica“ koji su pokazali simptome zaraze dok se ne sprovedu sanitarno-tehničke i protiv-epidemijske mjere.

U prilogu: Rješenja

O svim daljim rezultatima inspekcijskih pregleda i mikrobioloških analiza Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo ćemo Vas nastaviti ažurno obavještavati.

S poštovanjem.

U prilogu: Kao u tekstu;

DIREKTORICA
Mirjana Halilović
Mirjana Jovanović-Halilović

Dostaviti:
-naslovu
-a/a

2977

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 KANTON SARAJEVO

BRIS: D: -7-05-2015

Operativna jedinica	Klasifikacioni broj	Redni broj	Broj priloga
11			

Broj: 02-01-253/15
 Sarajevo, 7.5.2015.

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE
 N/r Ministra Elvira Kazazovića

PREDMET: Dopuna informacije o presjeku stanja po dostavljenim zapisnicima Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i rezultatima analiza Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo i zapisnicima na dan 30.4.2015. godine br:02-01-220/15 od 30.4.2015.godine

Cijenjeni Ministre,

Kako smo se i obavezali u informaciji, broj i datum gornji, nastavljamo sa kontinuiranim obavještavanjem ovog Ministarstva sa činjeničnim stanjem konstatovanim prilikom inspeksijskih nadzora po vrtićima Javne ustanove „Djeca Sarajeva“ Sarajevo te rezultatima mikrobioloških analiza hrane, površina, predmeta i ruku koje dolaze u dodir sa hranom, a koji su do sada, prispjeli od strane Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo

U periodu od 30.4.-7.5.2015. godine izvršen je obilazak slijedećih vrtića:

- 30.4.-vrtić „Radost“- konstatovani zadovoljavajući higijensko-sanitarni uslovi
- 30.4.-vrtić „Ilijaš“- konstatovani zadovoljavajući higijensko-sanitarni uslovi
- 5.5.-vrtić „Zeko“- provjeravani higijensko-sanitarni uslovi i konstatovan problem rada jedne osobe na poslovima čišćenja i serviranja hrane
- 6.5.-vrtić „Vrapčić“-konstatovani zadovoljavajući higijensko-sanitarni uslovi
- 6.5-kontrolni pregled centralna kuhinja „Dječiji grad“izvršeno uzimanje ukupno 6 briseva : bris slavine sa česme u kuhinji, kazana za kuhanje, radne površine pulta za pripremu hrane, unutrašnjosti frižidera, transportne posude (unutrašnjosti manjirke) i bris ruku kuhara Mirjane Dervišević.

U prilogu: zapisnici

Prema novim rezultatima mikrobiološkog ispitivanja uzoraka obroka, namirnica i briseva radnih površina od strane Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo zaprimljenim u periodu 30.4.-7.5.2015.godine je utvrđeno:

Centralna kuhinja „Dječiji grad“- Drugi uzorak makarona sa sirom, pavlakom i jajima (uzorak 2) je pokazao prisustvo Salmonella spp (rezultati prvog uzorka sa kojima smo Vas već upoznali aktom od 30.4.2015.godine).

Rezultati pavlake (kisela pavlaka VRBASKA 410 gr 20%/mm) uzorci uzeti u vrtićima „Šareni voz“ , „Lastavica“ i Centralna kuhinja „Dječiji grad“: temperatura, količina i senzorički kriteriji dostavljenog uzorka hrane zadovoljavaju kriterije prihvatljivosti. Međutim, mikrobiološkom analizom iste utvrđeno je prisustvo:

- koagulaza pozitivni stafilocoki
- enterobacteriaceae (p)

Salmonela nije utvrđena.

U prilogu: Izvještaji o mikrobiološkom ispitivanju hrane, predmeta, površina i ruku koji dolaze u doticaj sa hranom

Preventivne mjere na suzbijanju daljeg širenja zaraze i mjere na poboljšanju higijensko-sanitarnih uslova rada vrtića uopšte naložene su Rješenjima Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije za vrtiće „Dunje“ (4.5.2015.godine), „Leptirić“ (4.5.2015.godine) i „Šareni voz“ (4.5.2015.godine) –

- sanacija dijela sanitarnog čvora za osoblje(zamjena keramičkih pločica i poda tuš kabine) u vrtiću „Leptirić“ i deratizacija objekta
- u vrtiću „Dunje“ naloženo uklanjanje stvari koje nisu u funkciji vrtića, očistiti prostor u kojem se nalaze elektroinstalacije, zamjeniti stolariju, okrećiti objekat, obezbjediti namjenski sanitarni čvor za pranje i presvlačenje djece jaslčkog uzrasta i drugo.
- u vrtiću „Šareni voz“ izvršiti deratizaciju, utvrditi periode kada radnica koja obavlja poslove čišćenja i serviranja hrane radi ove poslove odvojeno jednih od drugih
- druge naložene mjere.

U prilogu: Rješenja

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Javna ustanova «Djeca Sarajeva»
SARAJEVO

O svim daljim rezultatima inspeksijskih pregleda i mikrobioloških analiza Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo ćemo Vas i dalje nastaviti ažurno obavještavati.

S poštovanjem.

U prilogu: Kao u tekstu;

Dostaviti:

-naslovu
-a/a

Broj: 02-01-254/15
Sarajevo, 14.5.2015.

15-05-2015 JLS

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE KANTONA SARAJEVO
n/r Ministra Elvira Kazazovića

PREDMET: Informacija o rezultatima sprovedenih nadzora i kontrola povodom slučaja pojave salmonelle u vrtićima JU «Djeca Sarajeva» Sarajevo

U cilju detaljnog obavještanja ovog Ministarstva i Vlade Kantona Sarajevo o činjeničnom stanju konstatovanom prilikom brojnih inspeksijskih nadzora po vrtićima Javne ustanove „Djeca Sarajeva“ Sarajevo za koje je potvrđeno ili je postojala sumnja na zarazu salmonelom, te upoznavanja sa rezultatima mikrobioloških analiza hrane, površina, predmeta i ruku koje dolaze u dodir sa hranom, a koji su do sada prispjeli od strane Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, obavještaćemo Vas sljedeće:

U proteklim danima, u periodu od 22.4.-11.5.2015. godine, sanitarni inspektori Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije, zajedno sa ovlaštenim predstavnicima Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo obišli su centralnu kuhinju Javne ustanove „Djeca Sarajeva“ Sarajevo smještenu u vrtiću „Dječiji grad“ i vrtiće Javne ustanove „Djeca Sarajeva“ Sarajevo kako bi provjerili stanje higijensko sanitarnih-uslova u istim i utvrdili mogući uzrok trovanja hranom.

Istovremeno, Zavod za javno zdravstvo je uzeo brojne briseve radnih površina, posuđa, odjeće i ruku uposlenika, kao i uzorke hrane koji se propisno čuvaju 72h radi redovnih mikrobioloških analiza.

U toku gore navedenih radnji preduzetih od strane nadležnih tijela, od važnijih naloženih mjera i aktivnosti koje su primjenjivane za vrijeme trajanja proglašene epidemije i dalje a u cilju razjašnjenja uzroka trovanja hrane i preventive daljeg širenja epidemije izdvajamo:

- privremena zabrana rada centralne kuhinje,
- konzumacija suhe hrane i instant supe jednog proizvođača,
- zabрана upotrebe namirnica animalnog porijekla do daljnjeg,
- zabрана unošenja hrane od strane roditelja,
- zabрана radnicima koje rade na održavanju čistoće bilo kakav doticaj sa hranom,
- generalno mehaničko čišćenje centralne kuhinje, čajnih kuhinja i vrtića,
- dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija prostora od strane ovlaštenog izvođača,
- obnova sanitarnih pregleda uposlenika centralne i čajnih kuhinja, vozača, te preporuka svim uposlenicima da jedanput mjesečno urade nalaz na kliconoštvo,
- privremeno zatvaranje vrtića „Lastavica“ radi pojave najvećeg broja djece iz tog vrtića koja su se javila zdravstvenim ustanovama sa određenim tegobama.

Prema dosad prispjelim rezultatima mikrobiološkog ispitivanja uzoraka obroka, briseva radnih površina, posuđa i uposlenika koji dolaze u doticaj sa hranom izvršenim od strane Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo utvrđeno je sljedeće:

Centralna kuhinja „Dječiji grad“- nalazi mikrobiološke analize jednog uzorka makarona sa sirom, pavlakom i jajima (drugi uzeti uzorak ispravan) je pokazao prisustvo *Salmonella* spp.

Vrtić „Skenderija“- u uzorku zapečenih makarona sa sirom, pavlakom i jajima i legiranom špinatu (špinat i riža sa pavlakom) pronađena *Salmonella* spp.

Rezultati pavlake (kisela pavlaka VRBASKA 410 gr 20%mm, proizvođač Agrocentar Uskoplje, BiH) uzorci uzeti u vrtićima „Šareni voz“ i „Lastavica“ i Centralnoj kuhinji vrtića „Dječiji grad“ utvrđeno da temperatura, količina i senzorički kriteriji dostavljenog uzorka hrane zadovoljavaju kriterije prihvatljivosti, što znači da su ispravno skladišteni u ustanovi.

Međutim, daljom mikrobiološkom analizom pavlake utvrđeno je prisustvo:

- koagulaza pozitivni stafilokoki
- enterobacteriaceae (p)

Nakon izvršenih kontrolnih nadzora u cilju provjere da li su sve naložene preventivne mjere realizovane i da li je stanje higijensko-sanitarnih uvjeta trenutno zadovoljavajuće dana 11.05.2015. godine od strane Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije odobren je nastavak rada Centralne kuhinje i vrtića „Lastavica“.

Ono što je evidentno iz dostavljenih zapisnika Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije, jeste da su propisane mjere vezane za higijensko-sanitarne uslove u Javnoj ustanovi „Djeca Sarajeva“ Sarajevo je da su:

1578/15

- sanitarni pregledi i sanitarne knjižice uposlenika uredni,
- skladištenja namirnica vršena na odgovarajućim temperaturama, sa ispravnim deklaracijama i rokovima trajanja,
- vršena redovna educiranja uposlenika i izdavanja certifikata iz kursa za sticanje potrebnih znanja o higijeni životnih namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe i o ličnoj higijeni na osnovu ugovora između JU "Djeca Sarajeva" Sarajevo i Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo,
- redovno vršene mikrobiološke analize uzorka hrane radi provjere njene zdravstvene ispravnosti, briseva površina, opreme i uposlenika koji dolaze u doticaj sa hranom,
- redovne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije od ovlaštenog izvođača (Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo),
- redovno dezinficiranje odgovarajućim dezinfekcionim sredstvima od strane uposlenika na održavanju higijene,
- uredni nalazi stolice (radi isključenja mogućnosti kliconoštva) uposlenika na pripremi, serviranju i distribuciji hrane, osim nalaza jednog uposlenika vrtića „Mašnica“ kod kojeg je utvrđena salmonela, te je isti u izolaciji od rada do obeskličenja, kao i par slučajeva streptokoka ili safilokoka u grlu uposlenika koji su također izolovani,
- da su generalno higijensko-sanitarni uslovi vrtića zadovoljavajući, osim što je u određenom broju vrtića naložena infrastrukturna ulaganja (zamjena stolarije, renoviranje mokrih čvorova i dr.) što iziskuje značajna materijalna sredstva i što će ustanova u narednom periodu prema finansijskim mogućnostima i prioritetima nastojati otkloniti.

Dakle, rezimirajući sve gore navedeno ističemo i slijedeće činjenice i okolnosti:

- da se u Centralnoj kuhinji Javne ustanove „Djeca Sarajeva“ Sarajevo dnevno sprema cca 2500 obroka, za 28 vrtića (vrtić „Lijaš“ ima samostalnu kuhinju), za što je uposleno svega 8 kuhara što je nedovoljno,
- da su u proteklom periodu koji je prethodio epidemiji uredno izvršavane sve mjere i preporuke na održavanju propisanih higijensko-sanitarnih uslova u kuhinjama i vrtićima date od strane nadležne inspekcije i Zavoda za javno zdravstvo,
- da je uzrok zaraze prema aktu Odjave epidemije zarazne bolesti izdatim od strane Zavoda za javno zdravstvo pavlaka koja je konzumirana u dva sporna jela (makaronima i legiranom špinatu) i kao namaz, te da su dalja ispitivanja i analize u cilju otkrivanja izvora zaraze u toku,
- da je broj djece za koje je prema podacima dobivenim od strane Zavoda za javno zdravstvo za koje je utvrđena salmonela 35 od ukupnog broja ispitanih od 187 djece, koja su se javila nadležnim ambulancama i KCUS-u,
- da su dobavljači hrane odabrani na tenderu putem otvorenog postupka javne nabavke na godišnjem nivou za 2015.godinu uz traženje nužne dokumentacije propisane Zakonom o javnim nabavkama, te da je u konkretnom slučaju dobavljača „Gold Mignon“ d.o.o. postojala vrlo ozbiljna referenca saradnje sa drugim ugovornim organima poput KCUS-a, brojnih organa uprave, zavoda i drugih institucija i profesionalna i zadovoljavajuća saradnja u proteklim godinama onda kada je ovaj dobavljač bio odabran za neki od lotova nabavke hrane putem zakonom propisane tenderske procedure,
- da je neophodno dalje kontinuirano vršiti ulaganja u infrastrukturne kapaciteta kuhinja i vrtića, i postepeno vršiti unapređenje sistema kontrole kvaliteta, nastaviti primjenjivati tzv. „10 zlatnih pravila Svjetske zdravstvene organizacije“ te udovoljiti zahtjevu ove ustanove koji je upućivan bezbroj puta prema nadležnom Ministarstvu a tiče se nedostatka osoblja na održavanju čistoće i pripremanju hrane.

Ovdje je važno napomenuti da se poboljšanja uslova rada vrtića u smislu materijalnih ulaganja vrše svake godine, opet u skladu sa mogućnostima i iskazanim prioritetima. Posebno ističemo da su u protekle dvije godine upravo izdvojena značajna sredstva na zamjeni dotrajalih i starih profesionalnih kuhinjskih aparata i na nabavku dostavničkih vozila sa sanitarnim oblogama na kojima je moguće propisno pranje i dezinfikovanje.

Na kraju ističemo da ćemo nakon dobivanja konačnih rezultata o izvoru epidemije, odnosno nakon dostavljanja kompletne informacije od strane Zavoda za javno zdravstvo sa analizama i evaulacijom, moći govoriti i o odgovornostima i ostalim mjerama koje će se preduzimati u narednom periodu.

U prilogu: Fco Odjava epidemije zarazne bolesti od 8.5.2015.godine

S poštovanjem.

RUKOVODILAC SLUŽBE NABAVKE, DISTRIBUCIJE I ODRŽAVANJA

Diana Čelik

Dostaviti:

-naslovu
-a/a

DIREKTORICA
Elizabeta Halilović
Halilović-Halilović

J.U. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE KANTONA SARAJEVO

P.I. INSTITUTE FOR PUBLIC HEALTH OF CANTON SARAJEVO

Bosna i Hercegovina - Federacija Bosne i Hercegovine KANTON SARAJEVO JAVNA USTANOVA "DJECA SARAJEVA" SARAJEVO

Diriktorka, Dr.med. sc. Baita Smejčana, primarius
Adresa: dr. Mustafa Prolomlija, 1, 71210 Hadži
Broj: Of. Z. 34.2009 /15
Sarajevo, 08.05.2015. godine

Broj: 02-03-467

Datum: 11. 05. 2015. god.

Stamp: 11.05.15
Stamp: J

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA KANTONA SARAJEVO N/R, MINISTRICE

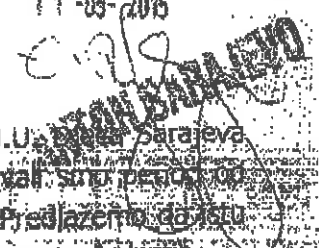
Prim. dr. Emira Tanović-Mikulec, subsp. spec.

PREDMET: Prijedlog odjave epidemije zaraznog trovanja hranom na području Kantona Sarajevo

Gospođo ministricice,

S obzirom da je posljednji prijavljeni slučaj trovanja hranom iz J.U. "Djeca Sarajeva" prijavljen 29.04.2015 godine, prema zakonskoj regulativi nastojali smo peto i osam dvije maksimalne inkubacije od posljednjeg prijavljenog slučaja. Pridržavajući se istu odjavite. U prilogu šaljemo popunjeni obrazac "Odjava epidemije zarazne bolesti".

11-05-2015

S poštovanjem,

Dr. med. sc. Baita Smejčana, primarius
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNA UPRAVA ZA INSPERCIJU
SARAJEVO

DIRIKTORICA

Baita Smejčana, primarius sr.

DOSTAVLJENO:

- Ministarstvo zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine, n/p direktora: Dr.sc. Vjekoslav Mandić, dr. med.
- Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, n/p direktora: Prim.dr. Željko Ler, dr. med.
- Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, inspektorat za sanitarno, zdravstveno i farmaceutičke poslove, n/r. Načelnice inspektorata: dr. Senada Hadžijusić
- Federalna uprava za inspeksijske poslove, inspektorat sanitarno - zdravstveno i farmaceutičke inspekcije, n/r. glavni sanitarno - zdravstveno i farmaceutički inspektor: Prim. dr. Nijaz Dizdović
- Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, n/p direktora: doc.dr.sc. Sejad Vindić
- RJ za epidemiologiju
- Arhiva

Tel/fax: 627.889; 624.470
Identifikacioni broj: 4206329990003
Transakcijski račun: 3389002208131096
kod UniCredit Bank d.d. Sarajevo
web: http://www.zzjzks.ba
e-mail: gzavod@bih.net.ba
e-mail: epidemiologija@zzjzks.ba

ZAVOD ZA JAVNO
ZDRAVSTVO KANTONA
SARAJEVOINSTITUTE FOR PUBLIC
HEALTH OF CANTON
SARAJEVO

Direktorica: dr.med.sc. Snježana Dulka, primarijka

Adresa: dr. Mustafe Pintola broj 1, 71210 Hadžići; Tel/fax: 627-889; www.zzjzks.ba; gpa.mcd@ibf.unet.ba;

sav.mikrobiologija@zzjzks.ba; Tel/fax: 629-250

Laboratorij za sanitarnu mikrobiologiju**IZVJEŠTAJ O MIKROBIOLOŠKOM ISPITIVANJU
PREDMETA, POVRŠINA I RUKU KOJI DOLAZE U DODIR S HRANOM**

Naručilac ispitivanja: KANTONALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE
INSPEKTORAT ZA SANITARNE, ZDRAVSTVENE I FARMACEUTSKE POSLOVE
Vlasnik uzoraka: JU DJECA SARAJEVA VRTIĆ „DJEČKI GRAD“, OLIMPIJSKA 5b
Laboratorijski broj: 7751 - 7756
Datum uzorkovanja: 06.05.2015.

Redni broj	Bris	Rezultati ispitivanja (cfu/ml)*	Izolovano (vrsta mikroorganizama)	Ocjena rezultata
1.	Česme	0	#	ODGOVARA
2.	Kazana – pompi, desni	0	#	ODGOVARA
3.	Ruku – Dervišević Mirjana	3	Saprofittne koke	ODGOVARA
4.	Velikog frižidera Zanussi	0	#	ODGOVARA
5.	Radne površine	10	Saprofittne koke	ODGOVARA
6.	Manjirki	0	#	ODGOVARA

* Jedinica mjere: cfu - broj kolonija

* Nema porasta kolonija mikroorganizama

Ocjena rezultata ispitivanih uzoraka je izvršena na osnovu referentnih vrijednosti Normativa mikrobiološke čistoće za predmete, površine i ruke koje dolaze u dodir s hranom (Sl. novine FBiH br.101/12).

Datum završetka ispitivanja : 11.05.2015.

Rukovodilac laboratorija za sanitarnu mikrobiologiju
Prim.dr. Fadila Kamberović, spec. mikrobiologije i parazitologije

Prim. Dr. Fadila Avdić-Kamberović
specijalista mikrobiologije
Laboratorija

Izveštaj se ne smije umnožavati, izučavati u cjelini, bez saglasnosti Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo.
Rezultati ispitivanja se odnose isključivo na dostavljene uzorke i ne smiju se koristiti u reklamne svrhe.
Izveštaj sadrži samo osnovne podatke o ispitivanju, a sve dodatne informacije o ispitivanju sa dobijete u Zavodu.

ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA **ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE KANTONA SARAJEVO**
 KOJA PRIJAVLJUJE EPIDEMIJU: **ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE KANTONA SARAJEVO**
 Mjesto: **SARAJEVO** Opština: **NOVI GRAD**
 Ulica i broj: **Dr M. PINTOLA br 1** Telefon: **622-028 i 624-724**
 Fax: **627-889** E Mail adresa: **gavod@bih.net.ba**

ODJAVA EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI

Oboljenje koje se pojavilo u epidemijskoj formi: **Trovanje hranom**
 Dijagnoza: **Salmonellosis (A02)**
 Uzročnik: **Salmonella enteritidis**
 Šifra (MKB) **A02**
 Datum početka: **21.04.2015 god.** Datum otkrivanja epidemije: **22.04.2015 god.**
 Datum završetka epidemije: **08.05.2015 god.** Broj stanovnika: **n/a**
 Zahvaćeno naselje-naselja: **Kanton Sarajevo**
 Zahvaćena grupacija (škola, kolektiv ili dr.): **Djeca koja idu u vrtiće J.U. Djece Sarajeva**
 Broj eksponiranih: **2069** Broj oboljelih: **187 (62 pavičarke)**
 Broj umrlih: **0** Broj hospitaliziranih: **56**
 Izvor zaraze: utvrđen, **nije utvrđen** ili pretpostavljen **Nije utvrđen**
 Put prenošenja: **utvrđen** ili pretpostavljen **Hrana - pavlaka**
 Uzročnik: dokazan u ispitivanju **Salmonella spp.**
 Preduzete mjere (epidemiološki ispitivanje, hospitalizacija, vakcinacija DDD i dr.):

Epidemiološko izvidanje i sanitarno-higijenski nadzor objekata i uposlenog osoblja, uzimanje briseva radnih površina i uzoraka zatečene hrane i sirovih namirnica, anketiranje, hospitalizacija, dezinfekcija, zdravstveno prosvjetovanje uposlenih i davanje preporuka za poboljšanje stanja u vrtićima. Davanje preporuka za roditelje i ostale zdravstvene radnike. Aktivno traženje oboljelih obilaskom svih pedijatrijskih službi J.U. Domovi zdravlja i Zavoda za hitnu medicinsku pomoć. S obzirom na to je dezinfekcija svih lokaliteta J.U. Djece Sarajeva urađena u prethodnom periodu ista prema epidemiološkim indikacijama, za sada nije bila potrebna. U toku su pripremne radnje za provođenje deratizacije koja će biti obavljena u narednim danima. Napominjemo da je u toku same epidemije trovanja hranom urađena edukacija higijenskog minimuma svog osoblja a koje je zakonski regulisano i neke se od svih pojačan higijensko sanitarni nadzor nad uposlenicima objekata J.U. Djece Sarajeva.

Printljena pomoć:

- u kadrovima

- u opremi

- u sredstvima

Pomoć printljena od:

Nije primljena

Nije primljena

Nije primljena

U suzbijanju epidemije učestvovali su (zdravstvene i druge organizacije):

J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava za inspeksijske poslove - Inspektorat za sanitarne, zdravstvene i farmaceutske poslove, Klinika za infektivne bolesti UKCS, J.U. Domovi zdravlja, Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo.

Predložene mjere za trajno otklanjanje opasnosti:

Kontinuirano zdravstveno sanitarno prosvještavanje od strane uposlenika J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, kao i obilježna edukacija svih osoba koje rade u skladištenju, prometu, proizvodnji, distribuciji hrane animalnog porijekla. Redovna kontrola na kliconoštvo svih osoba a za pripremu bezbjedne hrane posmatrati standardna pravila Svjetske zdravstvene organizacije;

1. Bezbjedan postupak obrade hrane,
2. Brijljiva i temeljita obrada iste,
3. Pripremljenu hranu ubrzo jesti,
4. Termički obrađenu hranu brijljivo čuvati,
5. Temeljito podgrijavati kuhanu hranu,
6. Sprječiti kontakt sirovih namirnica i termički obrađene hrane,
7. Često pranje ruku,
8. Besprijekoma čistoća kuhinjskog pribora,
9. Zaštita hrane od pristupa insekata, glodara i drugih životinja,
10. Korištenje higijenski ispravne vode.

Oboljeli po polu i grupama prema godinama života:

Pol	Starost															
	Mlađe od 1 godaine	Navršena 1 godina	2 godine	3 godine	4 godine	5 godinc	6 godine	7 - 9 godine	10 - 14 godina	15 - 19 godina	20 - 29 godina	30 - 39 godina	40 - 49 godina	50 - 59 godina	Nepoznato	Ukupno
M	0	0	6	10	24	18	26	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Ž	0	1	5	7	19	34	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno:	0	1	11	17	43	52	59	4	0	0	0	0	0	0	0	0

Mikrobiološka istraživanja:
bolesnika stanovništva, kontakata i dr.

Vrsta materijala	Broj ispitanih lica	Broj lica sa pozitivnim rezultatima	Ukupno ispitanih uzoraka
Stolica - djeca (sa klinike)	187	35	nepoznat
Stolica - uposlenici	138	1 (obojeji)	392

Materijala (voda, hrana i dr.)

Vrsta materijala	Broj uzoraka	Broj uzoraka sa pozitivnim rezultatima
Hrana	16	5
Brisevi površina	39+5	3
Voda	4	0
Brisevi površina (od 06.05.2015 god.)	6	U radu

Drugi poznati podaci značajni za pojavu i širenje epidemije i sprovedenim mjerama, prijedlozi i sl.

Tokom redovne kontrole, 20. 04. 2015. godine uzet je 1 uzorak hrane (Makarona sa sirom, pavlakom i jajima, u laboratorijskom nalazu zavedeno kao Makarona sa sirom) i 5 briseva površina iz Centralne kuhinje vrta Dječji Grad na Miroviti, općine Novi Grad.

Mikrobiološkom analizom uzetih uzoraka iz hrane, standardnom metodom po BAS EN ISO 6579, izolirana je *Salmonella spp.* Brisevi površina pečali su ispredni.

Još uvijek se vrši prikupljanje i obrada relevantnih podataka, pa na osnovu istog dostavićemo kompletnu informaciju sa analizom i evaluacijom.

Datum podnošenja prijave:

8. 5. 2015

Ovlašteno lice:

[Handwritten signature]